

**You have downloaded a document from
RE-BUS
repository of the University of Silesia in Katowice**

Title: Muzeum im. Gustawa Morcinka w Skoczowie

Author: Sylwia Gajownik, Marta Nadolna

Citation style: Gajownik Sylwia, Nadolna Marta. (2012). Muzeum im. Gustawa Morcinka w Skoczowie. W: K. Heska-Kwaśniewicz, J. Lyszczyńska (red.), "Gustaw Morcinek : w 120-lecie urodzin" (S. 141-147). Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Bez utworów zależnych Polska - Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Sylvia Gajownik, Marta Nadolna

Muzeum im. Gustawa Morcinka w Skoczowie

Muzeum im. Gustawa Morcinka w Skoczowie jest oddziałem Muzeum w Cieszyńcu. Pierwsza placówka poświęcona pamięci śląskiego pisarza powstała rok po jego śmierci, czyli 20 grudnia 1964 roku w domu Morcinka przy ul. Leśnej 2. Wielbiele twórczości autora *Wyrąbanego chodnika* chętnie odwiedzali Muzeum, ponieważ mogli przebywać w bliskim otoczeniu zmarłego pisarza; oglądać miejsce jego pracy, odpoczynku, spotkań z kolegami po piórze i dziennikarzami. Nad całością czuwała spadkobierczyni spuścizny Morcinka, Waleria Kuglin; po śmierci gospodyni pisarza schedę przejął jej syn, Jan Maciej Kuglin, który zlikwidował muzeum biograficzne, a tylko niewielką część z odziedziczonych zbiorów przekazał protokolarnie 27 maja 1974 roku¹ Muzeum w Cieszyńcu².

Nie ustalono dokładnie, ile pamiątek po Gustawie Morcinku zostawił sobie, a ile sprzedał prywatnym kolekcjonerom. Wiadomo jednak, że rozproszenie dobytku pisarza nie pozwala badaczom szczegółowo poznać warsztatu pracy Morcinka, a miłośnicy jego twórczości być może już nigdy nie będą przechadzać się po domu, w którym żył i tworzył. Krystyna Heska-Kwaśniewicz w artykule *O Muzeum Gustawa Morcinka* zamieszczonym na łamach „Poglądów” w 1981 roku analizuje listy przyjaciela pisarza, Ludwika Brożka adresowane do Janiny Gardzielewskiej. Korespondencja ukazuje motywy Jana Macieja Kuglina, którymi kierował się, dążąc do zamknięcia muzeum w „słonecznej willi”, ale co najważniejsze, ujawnia fakt, że „najciekawsze obrazy, książki i rękopisy zatrzymał sobie na własny użytek, a trochę drugo- i trzeciorzędnych rzeczy dał do dyspozycji Muzeum w Cieszyńcu”³. Co myślał Ludwik Brożek o jego postępowaniu, może-

¹ Dokładny akt darowizny sporządzono 9 lipca 1974 r., a Jan Maciej Kuglin potwierdził go 26 lipca tegoż roku, co podkreśla H. SZOTEK: *Muzeum im. Gustawa Morcinka w Skoczowie*. „Zaranie Śląskie” 1990, nr 1–2, s. 79–92.

² Szczegółowo o historii powstania Muzeum im. Gustawa Morcinka w Skoczowie pisze H. SZOTEK: *Muzeum im. Gustawa Morcinka...*

³ List Ludwika Brożka do Janiny Gardzielewskiej z dnia 12 października 1974 r. w: K. HESKA-KWAŚNIEWICZ: *O Muzeum Gustawa Morcinka*. „Poglądy” 1981, nr 20, s. 8 i 18.

my przeczytać w liście z 3 grudnia 1974 roku: „Źle, naprawdę źle postąpił Maciej Kuglin, że przywłaszczył sobie różne najciekawsze rzeczy (np. dwa tomy *Księgi gości*), inne zaś bez ładu i składu dzielił, doprowadzając m.in. do takich absurdów, że jeden tom jakiegoś dzieła zatrzymał, a inny należący do całości przekazał”⁴.

Halina Szotek, autorka tekstu *Muzeum im. Gustawa Morcinka w Skoczowie* opublikowanego w „Zaraniu Śląskim” w 1990 roku, wylicza pamiątki przekazane Muzeum w Cieszynie przez spadkobiercę autora. Placówka otrzymała: „1 203 książki, 22 obrazy, w tym 3 portrety pisarza, 27 albumów pamiątkowych i album rodzinny ze zdjęciami oraz około 1 200 zdjęć luzem, pamiątki, głównie rzeźby w węglu, dokumenty osobiste, legitymacje i odznaczenia, 20 teczek korespondencji i 12 teczek maszynopisów Morcinka, teczki z telegramami, afiszami, laurki, ilustracje i rysunki, czasopisma i wycinki prasowe (około 2,5 tys.). Z urządzenia domu przekazane zostały 4 szafy biblioteczne, biurko z krzesłem, stolik i dwa fotele, leżanka, dwie stojące lampki i maszyna do pisania marki Erica”⁵. Z kolei w 1983 roku Jan Maciej Kuglin podarował muzeum obraz Adama Buncha *Ślązaczka*, a trzy lata później (w 1986 r.) „2 portrety i karykaturę Gustawa Morcinka, a także pięć innych obrazów i pamiątki (razem 18 sztuk)”⁶.

Z oddanych przez Kuglina eksponatów w Muzeum w Cieszynie wydzielono jedną salę poświęconą twórczości autora *Czarnej Julki*. W tym czasie trwały już prace renowacyjne zabytkowej kamienicy przy ul. Fabrycznej 5 w Skoczowie, w której zarządzeniem nr 84/81 Wojewody Bielskiego Stanisława Łuczkiwicz miało powstać Muzeum im. Gustawa Morcinka w Skoczowie. Po czterech latach remontu, 20 grudnia 1986 roku ówczesny wicewojewoda bielski Jan Wałach uroczystie zainaugurował działalności skoczowskiego oddziału Muzeum w Cieszynie⁷.

Kamienicę, która stała się siedzibą Muzeum, wybudowano w 1793 roku na miejscu budynku strawionego ogniem w pożarze miasta w 1756 roku, a „według starych przekazów kronikarskich będącą kaplicą zamkową, położoną na tyłach zamku Piastów cieszyńskich w Skoczowie. Za takim pierwotnym przeznaczeniem obiektu przemawiała płaskorzeźba Chrystusa Dobrego Pasterza nad portalem oraz bogata dekoracja stiukowa stropu z symbolem maryjnym w mniejszej sali tylnego traktu”⁸. Po odbudowie zarządcy zamku sprzedali kamienicę prywatnym właścicielom, pod koniec zaś XIX wieku gmach wykupiły władze miasta i urządziły w nim gospodę. Po kolejnym pożarze w 1910 roku zmodernizowano ją, a w latach siedemdziesiątych gruntownie wyremontowano z myślą o przeznaczeniu jej na siedzibę Muzeum⁹.

⁴ List Ludwika Brożka do Janiny Gardzielewskiej z dnia 3 grudnia 1974 r. w: K. HESKA-KWASNIEWICZ: *O Muzeum Gustawa Morcinka...*, s. 18.

⁵ H. SZOTEK: *Muzeum...*, s. 85.

⁶ Tamże, s. 89.

⁷ *Przewodnik muzealny*. Tekst H. SZOTEK. Skoczów 1996, s. 4–5.

⁸ Tamże, s. 6–7.

⁹ Tamże.

W skoczowskiej placówce znajdują się: sala poświęcona historii Skoczowa, ekspozycja architektoniczna i wystawy rzemiosła cieszyńskiego (obróbka skór, tkactwo i sukiennictwo, kowalstwo i ślusarstwo, bednarstwo i stolarstwo). Trzy pomieszczenia na parterze zajmują zbiory dotyczące życia i twórczości Gustawa Morcinka, złożone z pamiątek przekazanych przez Jana Macieja Kuglina oraz przyjaciół i miłośników pisarza. Ekspozycję wzbogacono o dary m.in. Janiny i Zygryda Gardzielewskich z Torunia, Anny Jadwigi Ołdakowskiej z Kanady, Władysławy Ostrowskiej z Pabianic¹⁰.

W pomieszczeniu stylizowanym na gabinet pisarza zwiedzający zobaczyć mogą biurko, przy którym tworzył Gustaw Morcinek; na sekretarzyku ustawiono maszynę do pisania marki Erica firmy Aumann, w której nadal tkwi strona z odręcznymi uwagami autora, mosiężną lampę i notatnik z kałamarzem. Po lewej stronie od wejścia, tuż przy biurku, stoi biblioteczka, w której znajdują się roczniki „Zarania Śląskiego”. Na przeciwko drzwi wisi portret Gustawa Morcinka w kapeluszu wykonany przez Józefa Klimka w 1953 roku oraz wizerunek jego matki, pędzla Stanisława Kąckiego. Tak zapamiętała ją Zofia Kossak, „matka chrzestna” twórczości Morcinka: „Ze wzruszeniem wspominam postać czcigodnej matki Gustawa; – pełnej godności i dobroci starej kobiety odzianej po Śląsku, mówiącej gwarą, dumnej ze swego syna, nie mogącej tylko pojąć »jak on potrafi tyle wycygać? Bo on cygani, paniczko. To było całkiem inaczej... A tych boroków, to on wcale na oczy nie widział...« »Cygan« Morcinek uśmiechał się czule do swojej staruszki”¹¹. Pod obrazami, na stoliku ustawiono radio marki Telefunken. Po prawej stronie od wejścia zawieszono obraz Adama Buncha z 1937 roku przedstawiający młodą dziewczynę Scharlottę Król, zwaną „piękną Lotką”. Całości dopełniają stojąca lampa, dwa fotele i stół. W głębi pomieszczenia, naprzeciw siebie, ustawiono dwie przeszklone biblioteczki, które kryją kolekcjonowane przez autora tomy. Jest to tylko trzecia część bogatego zbioru zgromadzonego przez pisarza, ponieważ, jak ustaliła Bożena Wujko – autorka pracy magisterskiej pt. *Gustaw Morcinek i świat jego książek* napisanej pod kierunkiem Krystyny Heskiej-Kwaśniewicz, w skład całości wchodziło około 3 500 tomów¹². Z tego powodu księgozbiór znajdujący się w Muzeum nie daje wyobrażenia o całej biblioteczce autora. Nie wiemy, jakie tomy zgromadził Morcinek, ponieważ w trakcie działalności muzeum biograficznego nie zrobiono „spisu całości”, na co ze smutkiem zwracał uwagę Ludwik Brożek¹³.

Przeglądając księgozbiór muzealny, wyraźnie można zobaczyć ślad kontaktów Morcinka z dozorem górniczym i badaczami górnictwa, co być może wiązało się

¹⁰ Tamże, s. 7.

¹¹ Z. KOSSAK: *Jak to się stało, że Morcinek nazywa mnie matką chrzestną?* W: *Gustaw Morcinek w 70-lecie urodzin*. Red. J. GÓRDZIOŁEK. Katowice 1961, s. 16–19.

¹² B. WUJKO: *Gustaw Morcinek i świat książek*. [Praca magisterska napisana pod kierunkiem K. HESKIEJ-KWAŚNIEWICZ. Katowice 1997, s. 65].

¹³ List Ludwika Brożka do Janiny Gardzielewskiej z dnia 3 grudnia 1974 r. w: K. HESKA-KWAŚNIEWICZ: *O muzeum...*, s. 18.

z pracami nad kolejnymi powieściami. Kolekcja autora *Pokładu Joanny* obejmuje bardzo dużo pozycji poświęconych górnictwu, a też historii Polski oraz historii Śląska i kultury regionu. Zachowane tomy opatrzone są dedykacjami autorów, dyrektorów kopalń i głównych inżynierów. Znajdziemy tam książki m.in.: A [ndrzeja?] Burego *Maszyny górnicze* (Katowice 1958), Kazimierza Cehaka *Ratownictwo górnicze* (Katowice 1963), Tadeusza Kochmańskiego *Obliczanie ruchów punktów górotworu pod wpływem eksploatacji górniczej* (Warszawa 1956), T [adeusza?] Pawlikowskiego *Analiza składników gazowych powietrza kopalnianego* (Stalino-gród 1954), Edwarda Pietraszki *Ośrodek górniczy Siersza: 1804–1861–1961* (Kra-ków 1961), Szczepana Wieluńskiego *Przewietrzanie kopalń* (Katowice 1929)¹⁴.

Wśród pozycji poświęconych historii Śląska i kultury ludowej zobaczyć można dzieła np.: Andrzeja Cinciały *Przysłowia, przypowieści i ciekawsze zwroty językowe*, Jana Muszyńskiego *Ziołolecznictwo*, Juliana Krzyżanowskiego *Polską bajkę ludową*, Józefa Ligęzy *Pieśni ludowe z polskiego Śląska*, Longina Malickiego *Zarys kultury materialnej górali śląskich*, *Zbiory pieśni górniczych* opracowane przez M.[?] Nigrina, Józefa Ondrusza *Przysłowia i powiedzenia ludowe ze Śląska Cieszyńskiego i Godki śląskie*, Bożeny Stelmachowskiej *Regionalizmy etnograficzne*, *Pieśni górnicze Górnego Śląska* zebrane przez Stanisława Wallisa, Romana Zamorskiego *Podania i baśnie ludu*¹⁵.

W bibliotece należącej do pisarza znajdują się również przykładowe wydania jego tekstów, gromadzone w trakcie działalności placówki. Z tego powodu trudno ustalić, która pozycja faktycznie należała do Morcinka, a która została włączona do zbioru przez pracowników Muzeum. Księgozbiór wymaga renowacji, ponieważ duża jego część ma widoczne uszkodzenia, tj. naderwane okładki, luźne karty, zniszczone obwoluty.

Na bocznych półkach szaf bibliotecznych stoją figurki pracujących górników. I tak np. do rzeźby drążącego w węglu gwarka przymocowano tabliczkę z napisem: „Górniczemu Pisarzowi z okazji Jubileuszu Górniczy kop. Kościuszko Nowa Jaworzno wrzesień 1961”. Na miniaturowym wagoniku z węglem, przy którym stoi górnicza lampka, wyryto następujący napis: „Gustaw Morcinek w dniu 70 rocznicy urodzin oraz 40-lecia pracy twórczej najwybitniejszemu piewcy ziemi śląskiej i zawodu górniczego wdzięczna załoga kop. Katowice”.

Przechodząc przez gabinet Gustawa Morcinka, trafimy do salki, w której zgromadzono pamiątki górniczej fascynacji pisarza. Odnaleźć tam można m.in.: fotokopię obrazu św. Barbary z XVIII wieku znajdującego się w zbiorach Muzeum w Cieszynie, galowy mundur górniczy, dwie rzeźby górników wykonane w węglu, dwie lampy górnicze oraz trzy fragmenty jego prozy ilustrowane sceną

¹⁴ B. LANGER: *Inspiracje śląską kulturą ludową w twórczości Gustawa Morcinka* [Praca doktorska napisana pod kierunkiem K. HESKIEJ-KWAŚNIEWICZ. Katowice 2009, s. 34]. Praca doktorska znajduje się w zbiorach Śląskiej Biblioteki Cyfrowej. Dostęp online: <http://www.sbc.org.pl/Content/19459/doktorat3051.pdf> [data dostępu: 2 I 2011].

¹⁵ Tamże, s. 34–35.

katastrofy górniczej; podobiznę Skarbnika w mundurze górniczym; pracującego w kopalni Łyska. W gablotach rozmieszczono dyplomy, laurki, podziękowania i zaproszenia, które autor *Czarnej Julki* otrzymał od wdzięcznych górników: „My Górnicy kop. »Morlimer-Porąbka« w Zagórze. Składamy Wam serdeczne podziękowania za prelekcje i utwory wygłoszone przez Was w dniu 23.XI.1961 r. i składamy Wam życzenia dalszej owocnej pracy”; „Z okazji 70-lecia urodzin i 40-lecia pracy literackiej najserdeczniejsze życzenia dalszych sukcesów przekazuje załoga i dyrekcja Centrali Zbytu Węgla w Katowicach”.

W największym pomieszczeniu, które służy także za salę wystaw tymczasowych (demonstrowana jest wtedy ekspozycja poświęcona Morcinkowi) na ścianach rozmieszczono podobizny autora, mapę ze Szlakiem Morcinkowskim, jak również ekspozycję pt. *Kontakty z literatami*, na której znajdują się fotografie Gustawa Morcinka z innymi pisarzami, listy, kartki pocztowe. Niestety, brakuje podpisów pod zdjęciami i dokumentami, co w przypadku niedostatecznej znajomości epoki literackiej utrudnia zwiedzanie. Plansze z fotografiami pisarza ze spotkań z czytelnikami oraz z jego prywatnymi zdjęciami również nie są wystarczająco opisane. W stojących gablotach ułożono dokumenty związane z pobytem pisarza w obozie pracy w Dachau, przykładowe wydania jego książek oraz dokumenty poświęcone *Ondraszкови*.

W zbiorach niedostępnych zwiedzającym znajduje się wiele fotografii, plakatów zapraszających na spotkania autorskie, listów (np. korespondencja pisarza z obozu w Dachau do siostry Teresy), nut do piosenek (np. Jana Gawłasa *Dziweczka z Poręby*, Jana Samca *Gnało dziewczę*), libretto Feliksa Nowowiejskiego pt. *Ondraszek* (prolog wraz z trzema aktami), maszynopisów (np. *Zuzka i utopce. Baśń śląska; Jak stałem się pisarzem; List z kwiatkiem, czyli barbórkowa przygoda; Przedziwna historia o dziurawym płocie; Przedziwna historia o współczującym sercu*), słuchowisk (np. *Wieczornica świetlicy Górnośląskiego Towarzystwa Komunikacyjnego w Gliwicach z dnia 21 VI 1947 r.*), drzeworytów (np. otwarta księga z inicjałami „GM”, m.in., kaganek oświaty, z prawej – kominy fabryczne, z lewej – szyb kopalni w prostej ramce J. Michałka z Istebnej), karykatur (np. profil Gustawa Morcinka narysowany piórkiem przez Józefa Klimka).

Do najcenniejszych zbiorów należą dwa tomy Księgi Gości: pierwszy, obejmuje lata 1935–1951, drugi, 1951–1983 (ostatni wpis pochodzi z 15 września 1983 r. i dotyczy wystawy upamiętniającej 20. rocznicę śmierci pisarza). Gustaw Morcinek i jego siostra Teresa otrzymali oba woluminy od Jana Macieja Kuglina, którego dedykacja z 24 grudnia 1934 roku otwiera galerię wpisów: „Najdroższym swym przyjaciołom Teresce i Gustawowi Morcinkom oraz ich najroztomilszej Mamulce ofiarował Jan Kuglin”. Tom drugi rozpoczyna autograf Zofii Słońskiej, która 27 sierpnia 1951 roku napisała: „Jestem szczęśliwa, że mogłam w Skoczowie brać dziś czynny udział w uroczystości 60-letniej rocznicy urodzin i 25-lecia twórczości literackiej Gustawa Morcinka. Wyrażam głęboki podziw dla Jego tak wyrażanej twórczej pracy literackiej oraz działalności społecznej. Dzięki książ-

kom Gustawa Morcinka poznałam lepiej Śląsk, pokochałam Śląsk i zrozumiałam jego znaczenie gospodarcze i polityczne dla Polski Socjalistycznej”. W Księgach zamieszczono wpisy przyjaciół, uczonych, pisarzy i sympatyków autora *Wyrąbanego chodnika*, którzy z wielkim uznaniem wypowiadają się o twórczości Morcinka. Wychwalają również gościnność Teresy, podkreślając, że w „słonecznej willi” czuli się, jak u siebie w domu. Możemy tam znaleźć dedykacje m.in.: Ludwika Brożka, Aleksandra Kamińskiego, Zofii Kossak, Stanisława Ligonia; liczne rysunki, ekslibrisy i portrety Morcinka. Do najpiękniejszych należą podobizny autora wykonane przez Pawła Steller (4 styczeń 1936 r.), Adama Bunscha (4 styczeń 1937 r.), Jana Klimka (27 sierpień 1957 r.). Dwutomowa Księga Gości jest świadectwem życia literackiego tamtego okresu oraz źródłem wiedzy o pisarzu, dlatego wielka szkoda, że nie została wydana.

W Muzeum znajduje się również notes, w którym Morcinek na 12 stronach – swoim niewyraźnym, zamazystym charakterem pisma – zanotował pomysły dotyczące powieści pt. *Ondraszek*¹⁶. Ponadto w placówce muzealnej można odnaleźć korespondencję Morcinkowską pogrupowaną w teczek: listy z obozu do Teresy z lat 1939–1944, listy poselskie z 1954 roku, pocztówki i korespondencję osobistą z lat 1945–1963, do której włożono listy Morcinka z Rzymu do siostry Teresy, jak również listy adresowane do Morcinka, np. K. Badury, L. Bitka, M.E. Bergerów, Klemensa Matusiaka, S. Matyska, Marii Mączyńskiej, Olgi Mieszkańcowy, ks. K. Michalskiego, Józefa Milki, B. Michałowskiej, Jana Mitreği, Józefa Muchy, Jadwigi Ołdakowskiej, Władysława Ostrowskiego¹⁷.

Odwiedzając skoczowskie Muzeum warto podążać Szlakiem Morcinkowskim, na którego mapie widnieje „słoneczna willa” wybudowana w latach 1932–1933; dom przy ul. Krzywej, gdzie pisarz zatrzymał się w 1919 roku, kiedy przybył do Skoczowa, aby pełnić obowiązki oficera placu i nauczyciela szkoły wydziałowej (pokój wynajął od Jana Klepka); kamienica przy ul. Mickiewicza, gdzie mieszkał na przestrzeni lat 1930–1934, gdy jego sytuacja materialna była na tyle dobra, że stać go było na wynajęcie wygodnego mieszkania; ulica nazwana imieniem Gustawa Morcinka wytyczona w 1978 roku na osiedlu Górny Bór; Szkoła Podstawowa nr 1 im. G. Morcinka (patronem szkoły autor został rok po śmierci), w której pracował w latach 1919–1938 jako nauczyciel języka polskiego i historii; dom przy ul. Szpitalnej, w którym mieszkał wraz z matką od roku 1927 do roku 1929, tuż obok willi przyjaciół: Pawła Raszki i Karola Kiszy; kamienica przy ul. Cieszyń-

¹⁶ Analizę zapisek Morcinka znajdziemy w pracy doktorskiej Beaty Langer. Zob. B. LANGER: *Inspiracje śląską kulturą ludową w twórczości Gustawa Morcinka*. [Praca doktorska napisana pod kierunkiem K. HESKIEJ-KWAŚNIEWICZ. Katowice 2009, s. 134–181]. Praca doktorska znajduje się zbiorach Śląskiej Biblioteki Cyfrowej. Dostęp online: <http://www.sbc.org.pl/Content/19459/doktorat3051.pdf> [data dostępu: 2 I 2011].

¹⁷ Zob. K. HESKA-KWAŚNIEWICZ: *Czy można jeszcze coś napisać o Gustawie Morcinku*. W: *Perspektywy literackich badań śląskoznawczych*. Red. K. HESKA-KWAŚNIEWICZ, J. LYSZCZYNA. Katowice 2007, s. 95–104.

skiej, w której w okresie od roku 1926 do roku 1927 żył wraz ze swoją małżonką Zuzanną Lazarówną, nauczycielką Szkoły Ludowej w Skoczowie, oraz pomnik pisarza według projektu Jana Kucza, odsłonięty 5 grudnia 1987 roku przez Józefa Musioła¹⁸.

Muzeum im. Gustawa Morcinka w Skoczowie obejmuje tylko ułamek spuścizny po autorze *Wyrąbanego chodnika*, która mimo to działa na wyobraźnię miłośników jego talentu. Jednak dla współczesnych nastolatków zwiedzanie ekspozycji poświęconej pamięci Morcinka może być zbyt monotonne, jeśli nie nudne. Dlatego należy podjąć działania, aby uatrakcyjnić te odwiedziny; sprawić, by zgrzebne instalacje zastąpiły nowoczesne środki przekazu: z głośników mogłyby płynąć wypowiedzi pisarza, a na specjalnych czytnikach można by oglądać pozostające w zbiorach muzeum fotografie czy krótkie filmiki przedstawiające życiorys Morcinka. Zwiedzający braliby udział w lekcjach muzealnych, podczas których poznawaliby warsztat pracy Gustawa Morcinka, oglądaliby jego prywatne zapiski, listy itp. Uczestniczyliby także w projekcji filmu dokumentalnego Antoniego Halora z 1986 roku, pt. *Siedem zegarków Gustawa albo eremita skoczowski Morcinek*.

Nowoczesny sposób prezentacji twórczości Morcinka pozwoliłby na zainteresowanie młodzieży jego osobą znaną im tylko z lektury *Łyska z pokładu Idy*. Uczniowie chętniej przyjeżdżaliby do skoczowskiej placówki, aby poznać życie i twórczość pisarza, dzięki czemu pamięć o nim byłaby wciąż żywa, a jego schedą interesowałby się wciąż nowe pokolenia.

¹⁸ Skoczów. Szlaki spacerowe. Tekst: H. SZOTEK, E. MACHEJ. Skoczów 2010.